

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

23. Quomodo Amor inclinet ad amandum proximum in Deo, & propter Deum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

in Angelicos mores non transformetur? facite hoc, boni Angeli, & instauratis utrimque patētis, nos corruptione à serpente inducta exuite, & in vestrum agendi modum traducite.

CAPUT XXIII.

Quomodo Amor inclinet ad amandum proximum in Deo, & propter Deum.

I.
Amandus
proximus
quia simi-
lis naturæ
nobiscum.

CUM doceat nos Theologia charitatem unicam esse virtutem, quæ inclinet ad amandum Deum propter se, & proximum propter Deum, adeoque secundariæ quodammodo Amoris sancti partes sint erga proximum; videamus nunc quomodo id præstari possit.

Amorem naturalem à natura insitum videmus etiam in bestiis; nam & canum amor est in Dominos, odium in externos; amat Mater sobolem & ab illa vicissim amatur, & fratrum propinquo- rumq; amicitia, ex eodem fonte nascitur: alij à consuetudine, & affinitatibus, aut studiorum caritate aut similitudine originem trahunt, & amicitiam aliquam benevolentiamque conciliant: atque hæc omnia quando citra naturæ terminos subsidunt, nec al-

tius per divinæ gratiæ subsidium assurgunt; annos nostros consumunt, delectabiliter quidem ad hujus vitæ voluptatem, sed infructuose, ad eam, quæ maxime post hanc vitam expetenda est, gloriæ æternitatem.

Amor sanctus in Deum tendit, nec proximum respicit, nisi in Deo, & propter Deum; quod pluribus modis fieri potest. Si aspicio proximum, ut rem Dei, ad eum amandum, ei que servendum, & gloria, honoreque prosequendum à Deo ipso conditam, atque destinatam: ut enim filius Patris sui servum amat ei que bene vult, & bene facit, ut tantò melius & diligentius Patri suo gratificetur, ita hæc.

2. Amo proximum, ut amoris divini objectum, quem Deus amore sempiterno dilexit, quem condidit, pro quo Filium sanguinem fundere voluit, quem in filium adoptavit, & regni æterni participem secum facere proponit eodem modo, & ad eundem finem eum amare volo.

3. Proximum amo, ut Dei imaginem vivam, & quidem ejus manu efformatam, & mihi hoc titulo ad amandum ab ipso propositam; non ut amor noster ibi hæreat, sed transeat, atque in ipsum feratur prototypum: quod si imagini illi aliqua ornamenta addere, aut aspersas alicubi sordes abster-

2.
Magis pro-
pter Dei,
1. quia Dei
est.

1. Quia à
Deo ama-
tur.

3. Quia est
Dei ima-
go.

abstergere meâ industriâ possim, ad id omne studium operamque libenter conferam, ut Deo hac parte obsecundem.

4. Quia Vicarius est Dei in accipiendo amore meo.

4. Amo ut Vicarium Dei loco positum, ut ejus nomine obsequia mea, omnemque amoris testificationem excipiat: unde proclamavit: *Quod uni ex minimis meis feceris, mihi fecisti*: si illum diligis, si colis, si nutris, si solaris, id mihi acceptum feram: si illum defendis, te protegam; si errata ejus toleras, tua feram; si illi ignoscis, & ego tibi condonabo; si contra severè cum illo agis, talem me erga te senties: quia quacumque mensura mensus fueris, remetietur tibi. Mater, quæ à se amatum infantem alterius curæ committere cogitur, hoc unum habet in ore: *Quod erga infantem præsteris, mihi factum putabo.*

3. In illo Deus intuetur.

Videamus modò quæ cum his quatuor modis amandi proprium velut consecraria, connexaque sint. 1. Est quædam mentis supra res aspectabiles elevatio, & quidam amabilis præsentia divina in illis intuitus: ut possit, qui hoc pacto proximum amat, dicere cum Apostolo: *Neminem jam secundum carnem noyimus: & Non est gentilis, aut Iudæus, barbarus aut Scythæ, liber aut servus, sed omnia & in omnibus Christus*: ibi aiebat B. Franciscus Salez, ibi in pe-

ctore Christi, amabilis est proximus; qui extra cor Christi illum aspicit, periculum incurrit impunitatis, & inæqualitatis in amando. Cumque apud illum unus ex amicis familiariter conquereretur quod nimis ab illo honoribus afficeretur; dixit: *Quantum putas te valere in Christo, que in te aspicio?* & cum idem ejus alioquium deposceret, ipseque cum vetula occupatus longiores moras traheret; diceretque alter illi: *quid in illa edentula reperisset, quod tanto tempore detinere potuisset*: respondit, illam amari à Christo, & clariùs videre quæ sunt Christi, quàm multi, qui de visus acumine in similibus gloriantur: videbat ipse in illa *Jesum Christum*, & amoris Christi argumenta deprædicabat, & honorabat.

2. Cum proximus constet animâ & corpore, & quatuor illæ considerationes animum ejus potissimum spectent; fit ut Amor sanctus bona animi præcipuo studio præcuret; hinc peccantes corrigere, ignorantes docere, & virtutum amorem in proximis accendere, aliis erga corpus proximi officiis, beneficiisque anteponeat.

3. Conficitur proximum, etsi natura, morumque vitiis contaminatum, imò & hostem facile amari, ab illo qui illum ut rem Dei, ut ejus imaginè & vicarium,

4. Ipsi bona præsertim animi procurando.

Licet sit peccator.

Qoo ut

ut ab ipso amatum & à nobis ad amandum propositum capacemque æternæ cum Deo beatitudinis intuetur; neque enim hos titulos aut deformitas corporis, aut hebetudo mentis, aut morum malignitas delet, aut obducit: unum ab altero cogitatione disiungi, separarique potest; nec opus est ut amor ille sit cum aliqua sensibili teneritudine conjunctus; si sit amor electionis, & actuosus; ac ut amorem illi, & voluntate, & opere verè velim impendere.

5.
Ex hoc amore quid commodi.

4. Sequitur inde eum, qui hoc modo proximum amat, immunem esse multorum defectuum, quos alioquin incurreret: non sequitur malos in amore duces, non formæ, non gratiæ æternæ adhærescit; non ad commoda propria, aut voluptatem amorem detorquet; non temporis, non aliarum bonarum actionum, ut amato faciat satis, jacturam facit: unum Christum aut ejus insignia in eo respicit; ad alia cæcus est: de illo, non malè loquitur, ne illud in Deum redundet; fugitque omnem erga illum injuriam, ne Deo ipsi injuriosus sit.

Ne tamen ames proximi vitia.

Neque propterea inducas in animum, amari in proximo vitia: ita quemquam, quidquid in eo vitiosum occurrit, adversari, ut hominem oderit: trahit enim secum amor ille, iis principiis, quæ diximus, subnixus, odium perfe-

ctum: quod secundum Augustinum nec justitia, nec scientia caret, *In sem. id est, ut nec propter vitia homines quis oderit, nec propter homines vitia diligat: rectè ergo in malis odimus malitiam, & diligimus creaturam, ut nec propter vitium creatura damnetur, nec propter naturam vitium diligatur.* Amor sanctus naturam respicit ut à Deo, mores perver-
sos, ut quid ascititium ab homine, & ut ait idem Augustinus, *novit amare quod facti sunt, & odisse quod faciunt.*

6.
Ingenium ex hoc amore.

Quis ineat numerum actuum charitatis, quos vel per unicum diem exercet, qui semper in proximo Deum intuetur? nam si obvium salutet, si alloquatur, si obsequia deferat, si aliquid postulanti annuat, non hæret in istis exterioribus, sed mentis oculum in Deum dirigit, considerationibus supradictis jam usu & exercitatione assuetus. Nec opus hic fortunæ bonis, quæ profundas in pauperem, Dives & pauper æqualiter dant, inquit Anselmus, si ex tanto dant, quantum habent; & S. Leo: Potest esse par animus, ubi dispar est census: habent omnes hanc exercendæ charitatis facultatem, quæ ipso usu augetur. Crescit semper, inquit Augustinus, facultas charitatis, dum usu major, & largitate fit ditior: sicut parcitate & nimio sui amore paulatim restringitur, marcescit, & perit; unde

unde rectè amicum monet S. Paulinus: *Cave ipsum te tantummodo ames; utilia aliis cura, ut tui impensius cura sit.*

CAPUT XXIV.

Quomodo Amor sanctus exerceatur in conversatione.

Non est ab actibus amoris excludenda solitudo, & ab omnibus hominibus consuetudine secessio; potest enim multa bona velle proximo homo solitarius, potest cum sancto viro ex Ordine S. Francisci noctes integras proximorum salutem pro illis orando impendere, & cum illo clamare: *Salvum fac populum tuum Domine, & benedic hereditati tuae*: potest cum Jeremia de flere peccata populi; potest cum Anachoretâ Dei opem auxiliumque implorare pro mortalibus, cum dæmone decertantibus; potest cum plerisque sanctorum castigationibus variis in seipsum sævire, ut peccatoribus ad vitæ emendationem gratiam impetret, & plerumque efficacius, quàm ij qui de suggestu ad confertam multitudinem cum plausu dicunt, quod in supremo judicij die orbi revelandum S. Franciscus arbitratur,

dum ab illis factum videbimus, quod de Moyse scribit S. Ambrosius: *Qui cum taceret, clamabat; cum otiosus esset, præliabatur, & de hostibus, quos non contigerat, triumphabat.* Ferunt Sacerdotem virum sanctissimum, quem sermonibus cum proximo de animi salute habendis fœda balbuties arcebat, solitum sententias, & rationes, quæ ad correctionem alicujus, quem animo designabat, facere videbantur, in chartula exscribere, eamque ad Christi crucifixi pedes deponere, & tamdiu dies etiam complures orando instare, donec veritates in chartula exarata, illius animo, cujus emendationem petebat, altè imprimerentur & ad mores in melius mutandos hominem inducerent; revelatumque est loci Episcopo in tota ejus diœcesi neminem majus balbo illo lucrum animarum facere.

Arsenius aspectum sui, imò & recordationem in precibus matronæ cuidam denegavit, non odio sexus; nam proximum suum à se tenerrimè amare testatus est Abbati Marco; nec dubium quin aliquas ex illis, quas continuò fundebat, lachrymis pro proximo offerret: sed volebat, indepietum, ut nominat Blossius ad cælestium contemplationem intellectum adferre, & cum cælestibus versari.

P. Didacus Martinus è Societate

0002

tate

L. r. de Off. c. 2.

2. Miro modo.

1. Etiam in solitudine curari potest salus proximi.

34.

6.

gens li- um et oc anno